

De toekomst van het DMS

Een verdiepend debat

donderdag 4 april 2024

15:00-16:45

Programma: 3 x een presentatie + 3 x een discussie

1. Erik Saaman (programmamanager Open op Orde bij het Nationaal Archief).
Waarom **DMS'en** als centraal beheersysteem niet voldoen en wat de mogelijke alternatieven zijn.
2. Daniël Jumelet (architect programma Beter Samen Werken)
Informatiebeheer binnen de nieuwe werkomgeving voor het Rijk. Op basis van gecentraliseerde registratie van informatieobjecten die in verschillende systemen gebruikt en bewaard worden.
3. Bram Havers (architect voor de overheid bij IBM)
Een overzicht van de ontwikkelingen in het aanbod vanuit de markt voor informatiebeheer. Soms aangeduid onder de verzamelterm Content Services Platform (CSP)

Panel

- Tanja van Burgel (directeur Digitalisering en Informatisering ministerie van Financiën; stuurgroep lid Beter Samen Werken)
- Maro Pas (Coördinator beleidsteam informatiehuishouding CIO-Rijk, Ministerie van BZK)
- Adriaan Hondelink (programmamanager Open op Orde)

Poll op Od-Online

“De gedachte dat je alle te bewaren documenten kunt beheren en bewaren in een DMS is achterhaald en niet realistisch”

Totaal: 42 reacties

- 35 eens
- 7 oneens

DMS'en zijn gebruiksonvriendelijk, leveren niet de functionaliteit die nodig is voor goed informatiebeheer, en zijn niet bruikbaar voor alle vormen van informatie.

Informatie daar opslaan en beheren waar gebruikers van **'nature' naartoe worden aangetrokken**. Formaliseer de hazenpaatjes zagezegd.

Het gebruik van bv M365 maakt dat de stromen lastig te kanaliseren zijn. Medewerkers met werkafspraken leren te bewaren documenten op te slaan in een DMS is praktisch onhaalbaar.

Dat kan totdat je die stukken moet overdragen aan een archiefbewaarplaats, dan is het aan hen om te bepalen welk programma gebruikt wordt.

De gedachte dat je alle te bewaren documenten kunt beheren en bewaren in een DMS, is achterhaald en niet realistisch.

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

36 0

 Gesloten

De gedachte dat je alle te bewaren documenten kunt beheren en bewaren in een DMS, is achterhaald en niet realistisch.

A. Eens

72,2%

B. Oneens

27,8%

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

 Gesloten

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Voorbij het DMS

Waarom DMS'en niet werken en wat dan wel

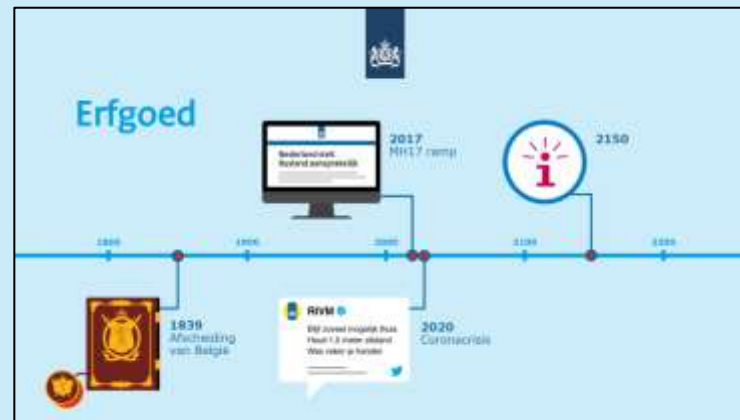
Erik Saaman (programmamanager Open op Orde Nationaal Archief)

De toekomst van het DMS

4 april 2024

Waarom informatie beheren in een DMS

Archiefwet en Woo

Verantwoordelijke overheidsorganen treffen passende maatregelen om hun documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden.

(formulering voorstel nieuwe Archiefwet)

Duurzaam toegankelijk (DUTO)

Vindbaar

Illustration of a padlock, a woman with a camera, and a person icon.

Beschikbaar

Illustration of a padlock, a man on a phone, and a person in a cage.

Leesbaar

Illustration of a padlock, a 'File not supported' error message, and a man.

Interpreteerbaar

Illustration of a padlock, a woman with puzzle pieces, and a person icon.

Betrouwbaar

Illustration of a padlock, a man pointing, and a person with a magnifying glass.

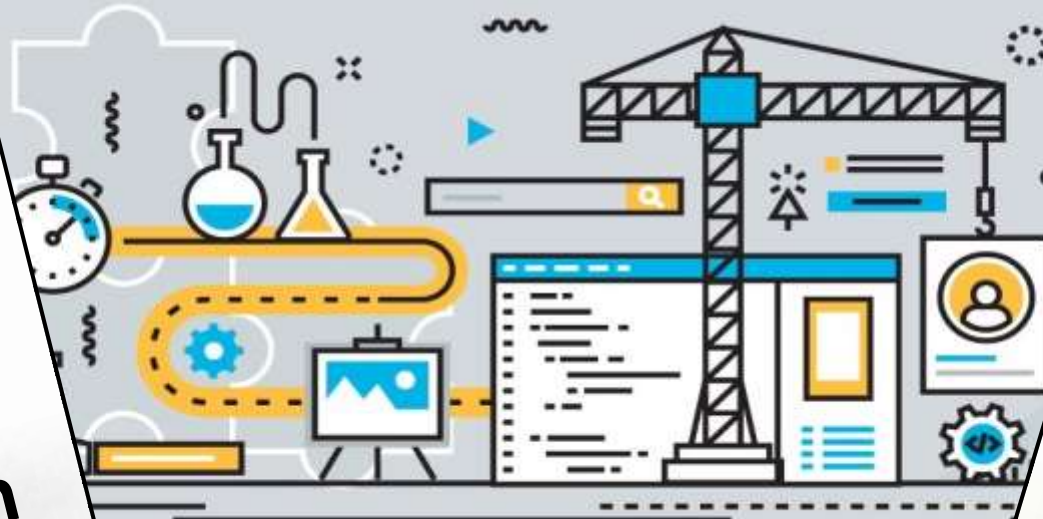
Toekomstbestendig

Timeline of accessibility standards from 1979 to 2035.

Year	Standard / Feature
1979	1979
1982	1982
1997	1997
2006	2006
2013	2013
2035	2035

Alle taakgebonden informatie

Alle vormen van informatie

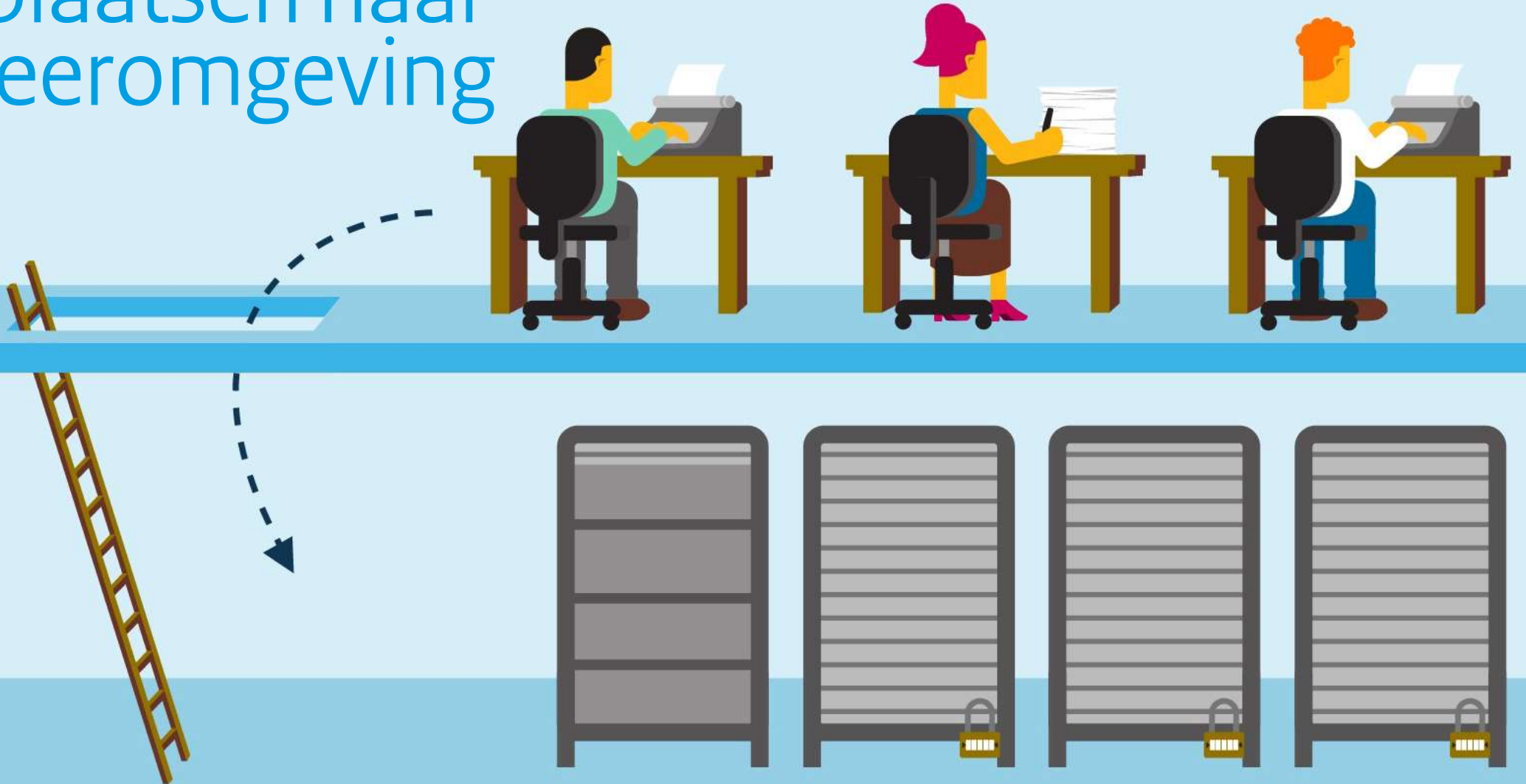

Waar digitale informatie beheren?

Traditioneel Verplaatsen naar beheeromgeving

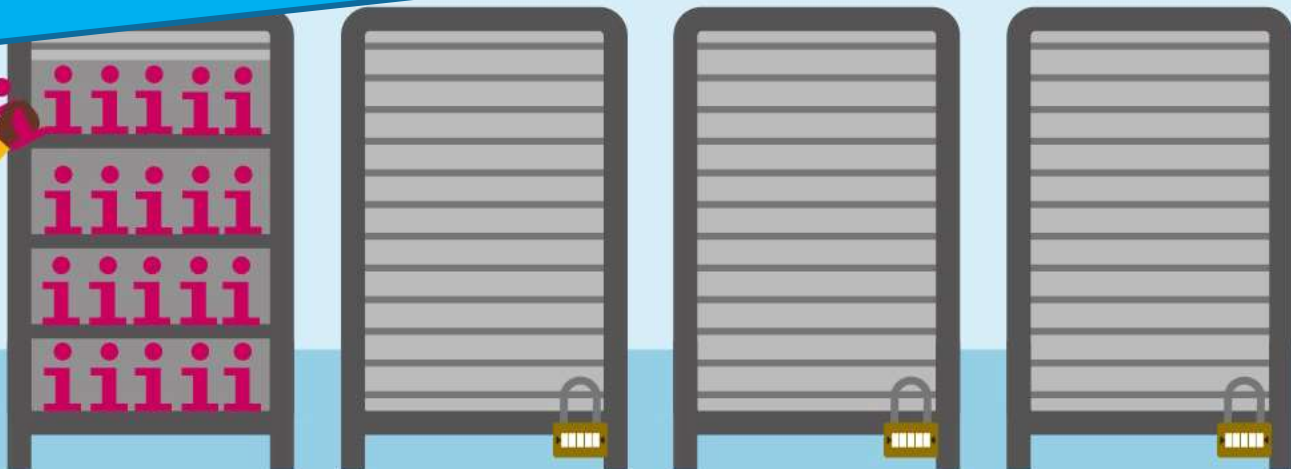
Knelpunten informatiebeheer in een DMS

- Belast medewerkers te veel.
- Biedt weinig meerwaarde voor het werkproces.
- Automatisch verplaatsen duur en onderhoudsgevoelig.
- Gaat uit van bestanden.
- Onvoldoende functionaliteit voor duurzame toegankelijkheid.

Alternatief Beheer in de werkomgeving

Mits de werkomgeving voldoet aan
de eisen van duurzame toegankelijkheid

Voorbeelden van mogelijk beheer in de werkomgeving

- Basisregistratie
- Zaaksysteem
- Workflow-systeem
- Vergaderapplicatie
- Samenwerkruimte
- E-mail
- WhatsApp
- Netwerkschijf

Knelpunten informatiebeheer in de werkomgeving

- Applicaties voldoen vaak niet aan de eisen van duurzame toegankelijkheid.
- Geen centrale toegang tot alle informatie.
- Veel applicaties, versnippering, dubbel werk.
- Wat te doen bij overbrengen of uitfaseren applicatie?

Mogelijke oplossingen

- Opslag in verschillende applicaties in de werkomgeving + informatiecatalogus.
- Centrale voorzieningen. Zoals metadatabeheer, zoeken, vernietigen, etc.
- Gebruik taakspecifieke applicaties:
 - Bijvoorbeeld voor vergaderen, schrijven, samenwerken.
 - Biedt meerwaarde voor het werkproces.
 - Legt standaard al veel procesinformatie vast.
- Exportfunctie voor overbrengen, bij uitfaseren alleen raadplegen.

Discussie

Wat is het grootste knelpunt?

- A. Verplaatsen documenten te hoge belasting voor medewerkers
- B. Weinig meerwaarde voor werkprocessen
- C. Automatisch verplaatsen duur en onderhoudsgevoelig
- D. DMS gaat uit van alleen bestanden
- E. Onvoldoende functionaliteit voor duurzame toegankelijkheid

Wat is het grootste knelpunt?

Een nieuw DMS is niet de oplossing, het gaat om gedrag

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

39 0

 Gesloten

Een nieuw DMS is niet de oplossing, het gaat om gedrag

A. Eens

B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

Beter Samen Werken

De informatiecatalogus

4 april 2024

Beter SamenWerken

- › De (nieuwe) digitale werkomgeving: Verzameling van allerlei digitale diensten om een medewerker heen, om te werken met informatie(objecten)

Agenda

Processturing en -
ondersteuning

Samenwerkomgeving

Openbaarmaken en
beantwoorden

Documentopslag

Digitale handtekening

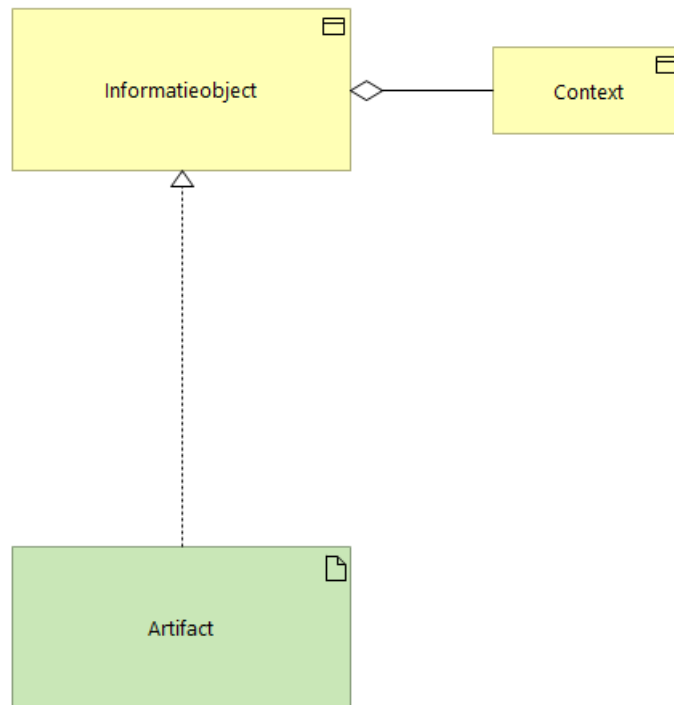
Documentgenerator

Zoeken & Vinden

Hoe kijken wij naar informatieobjecten?

In de analoge wereld

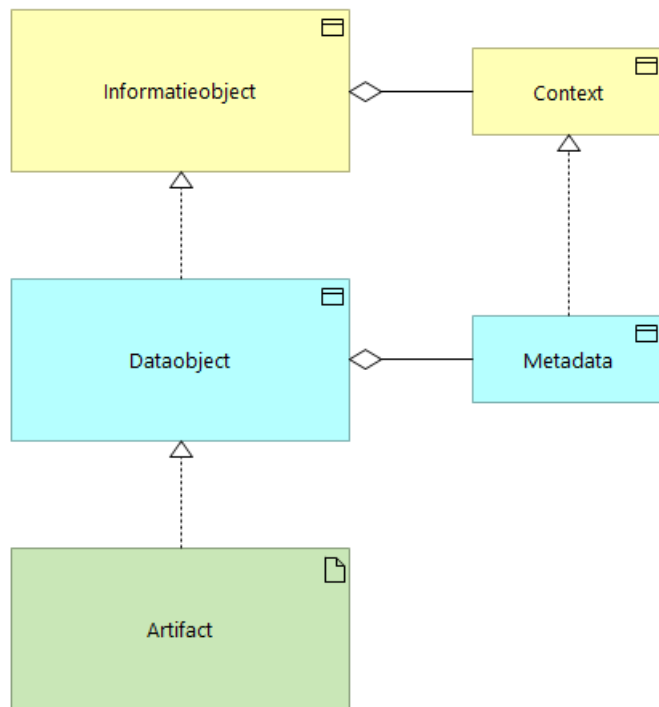
Conceptueel, 'geestelijk'

Fysiek, document, tekening, ...

Hoe kijken wij naar informatieobjecten?

In de digitale wereld

Conceptueel, 'geestelijk'

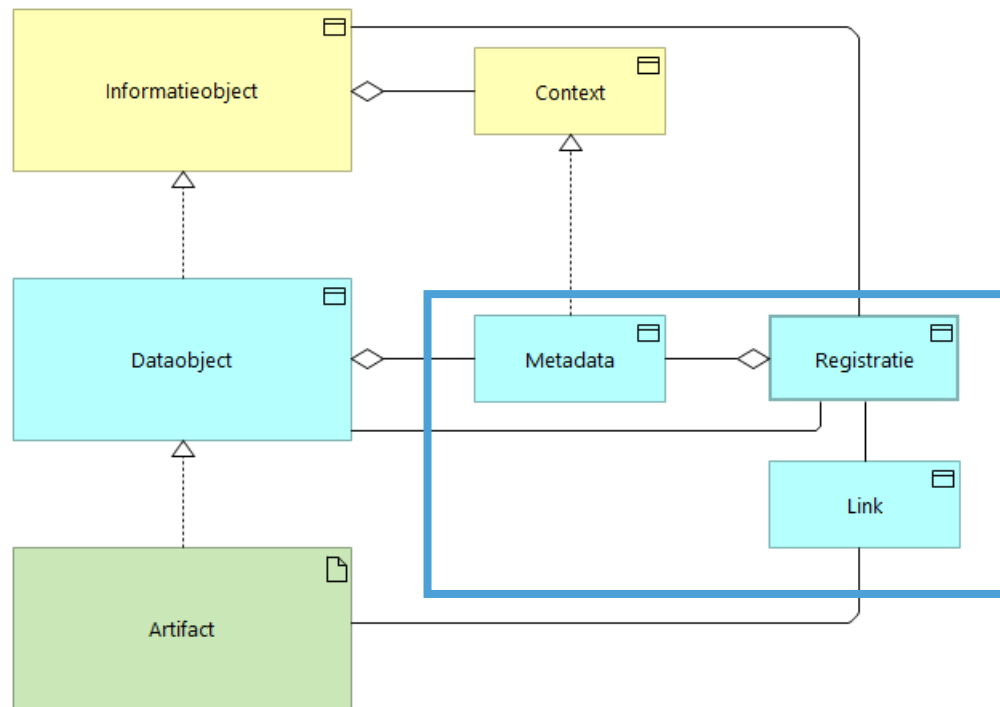
Virtueel, binnen applicatie

Fysiek, bestand, record

Hoe kijken wij naar informatieobjecten?

In de digitale wereld, onder regie van een catalogus

Conceptueel, 'geestelijk'

Virtueel, binnen applicatie

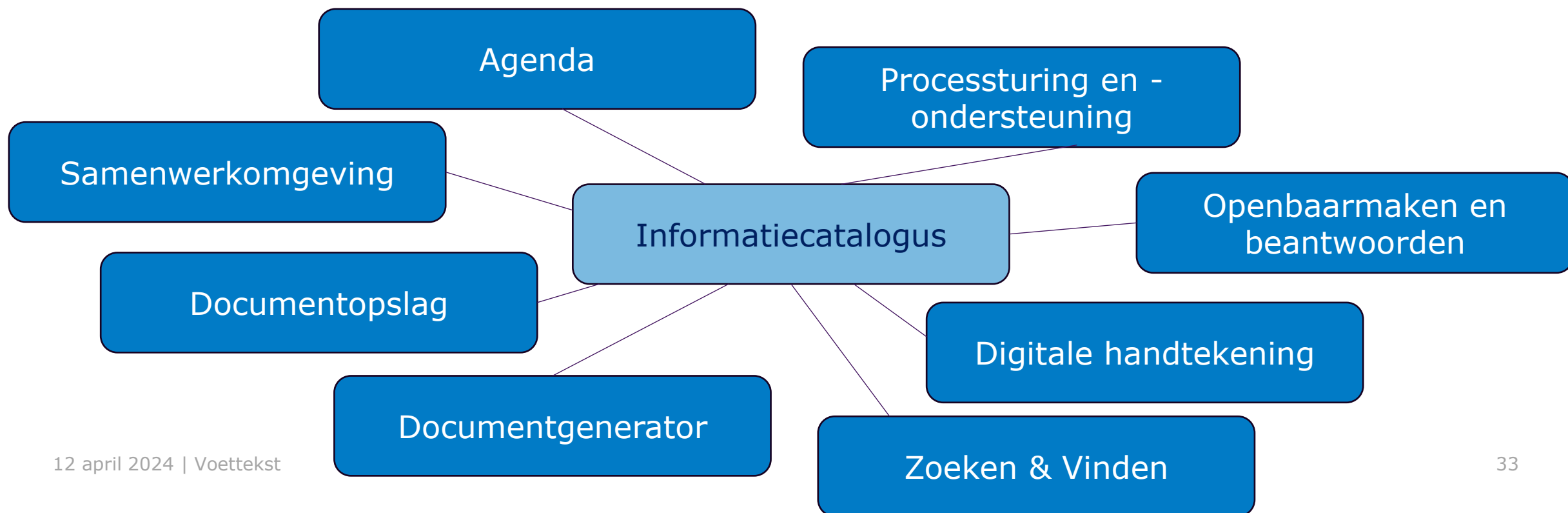
Informatiecatalogus

Fysiek, bestand, record

Beter SamenWerken

- > Met behulp van een informatiecatalogus worden informatieobjecten geregistreerd en ontsloten

Een informatiecatalogus...

- › Maakt het mogelijk ieder informatieobject autonoom te registreren en toegankelijk te maken, los van applicatieve toepassing en fysieke opslag.
- › Levert regie op de volledige lifecycle van een informatieobject, van concept tot archiefstuk/vernietiging.
- › Biedt op een flexibele manier plaats aan metadata en de koppeling en het beheer daarvan.
- › Maakt een federatief informatiestelsel mogelijk door vanuit een hiërarchische structuur iedere (juridische) entiteit zelf verantwoordelijk te laten zijn voor een eigen informatiecatalogus (vergelijkbaar met DNS).
- › Kan ook gebruikt worden voor registratie van informatieobjecten in de analoge wereld.

Een voorbeeld

- › Een medewerker stelt een concept op van een beleidsstuk.
- › Met het delen met collega's in de samenwerkingsomgeving wordt het stuk geregistreerd in de informatiecatalogus.
- › Verandert de status van 'intern concept' naar 'formele review': Beleidsstuk wordt opgenomen in een workflow en via een parafenroute geaccordeerd. Er wordt een digitale handtekening gekoppeld aan het informatieobject.
- › Na goedkeuring verandert de status in 'publicatie' en wordt het beleidsstuk gepubliceerd, waarmee een link naar het informatieobject publiekelijk toegankelijk wordt.

Goed idee, maar...

- > Hoe ver is de markt?
- > Hoe maken we registratie en gebruik zo gebruikersvriendelijk mogelijk?
- > Hoe zorgen we voor interoperabiliteit met afnemende systemen (samenwerk omgeving, voorzieningen voor processturing, voorzieningen voor openbaarmaking en beantwoording, et cetera)?
- > Welke (open) standaarden moeten worden gebruikt?
- > Hoe worden metadataschema's (verder) gedefinieerd?

Vragen?
Opmerkingen?
Meer weten?

Neem gerust contact op!

daniel.jumelet@minbzk.nl

06 – 27 03 24 77

Discussie

Er moet een nieuwe werkomgeving komen die de werkprocessen ondersteunt

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

33 0

 Gesloten

Er moet een nieuwe werkomgeving komen die de werkprocessen ondersteunt

A. Eens

83,9%

B. Oneens

22,6%

Internet Ga naar **ocwstent.nl** en log in met **DenHaag2595**

 Gesloten

Er moet een centrale registratie van informatieobjecten komen

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstent.nl** en log in met **DenHaag2595**

30 0

 Gesloten

Er moet een centrale registratie van informatieobjecten komen

A. Eens

B. Oneens

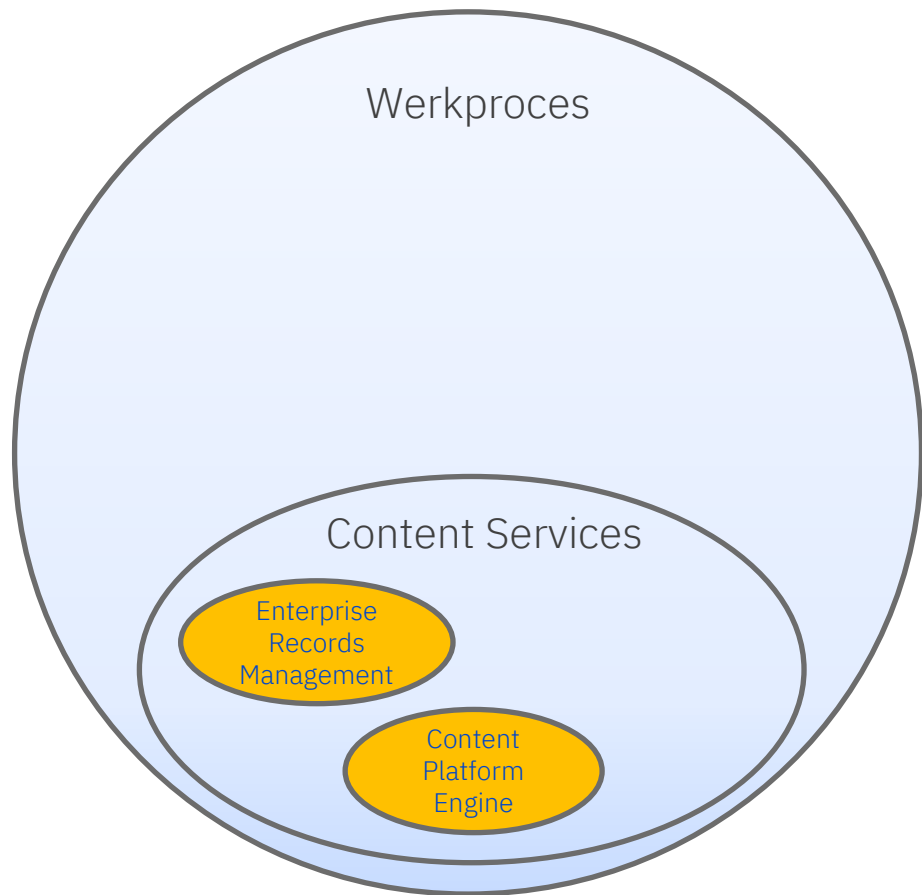
Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

 Gesloten

Debat over de toekomst van het DMS

The image features the letters 'IBIM' in a large, bold, white, three-dimensional sans-serif font. The letters are rendered with soft shadows on a light gray background, giving them a floating, 3D appearance. The 'I' and 'M' have a distinct vertical bar on their right side, while the 'B' and 'I' are more rounded and integrated into the overall blocky structure.

Van DMS naar Content Services

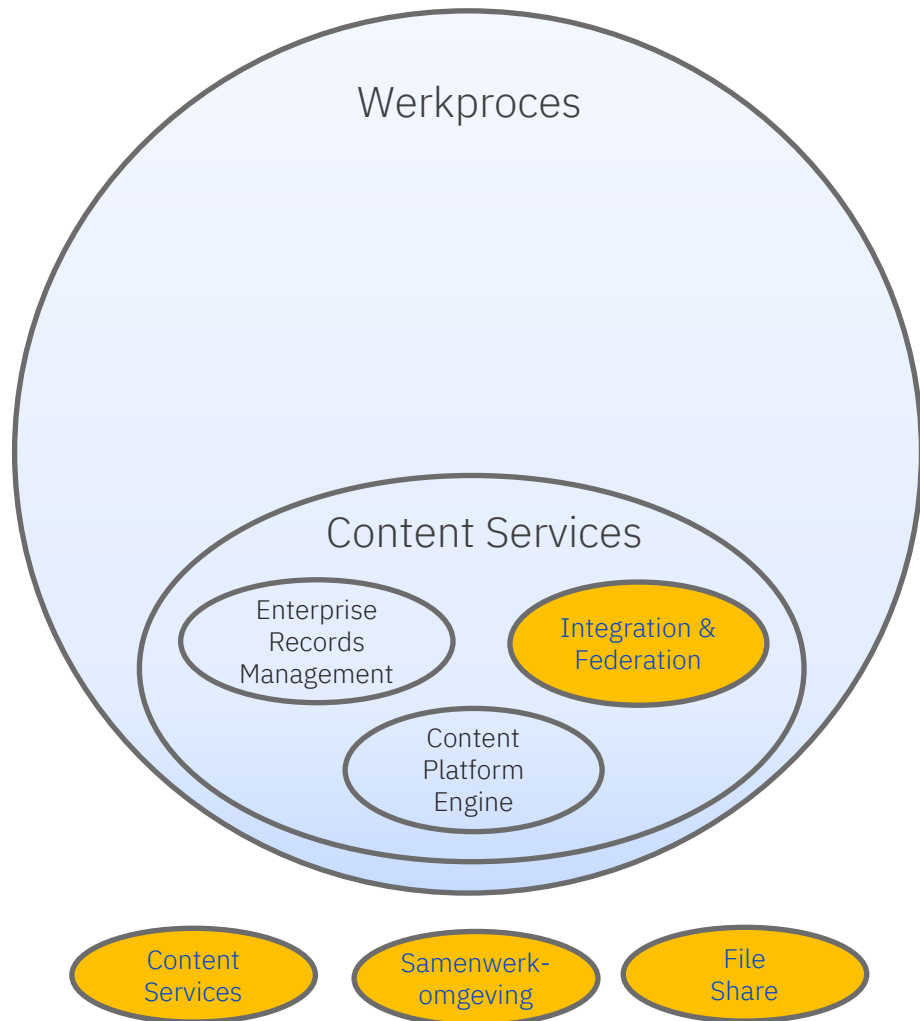
Regie op informatie over de gehele levenscyclus

- Opslag, zoeken en versiebeheer voor alle content typen, ook niet digitaal.
- Context toevoegen d.m.v. metadata en classificatie
- Beleid voor archiveren en verwijderen.
- Beveiliging & autorisatie
- Optimaliseren opslag (snel, efficiënt, immutable)

Gericht op het werkproces

- Content creatie
- Besluitvorming

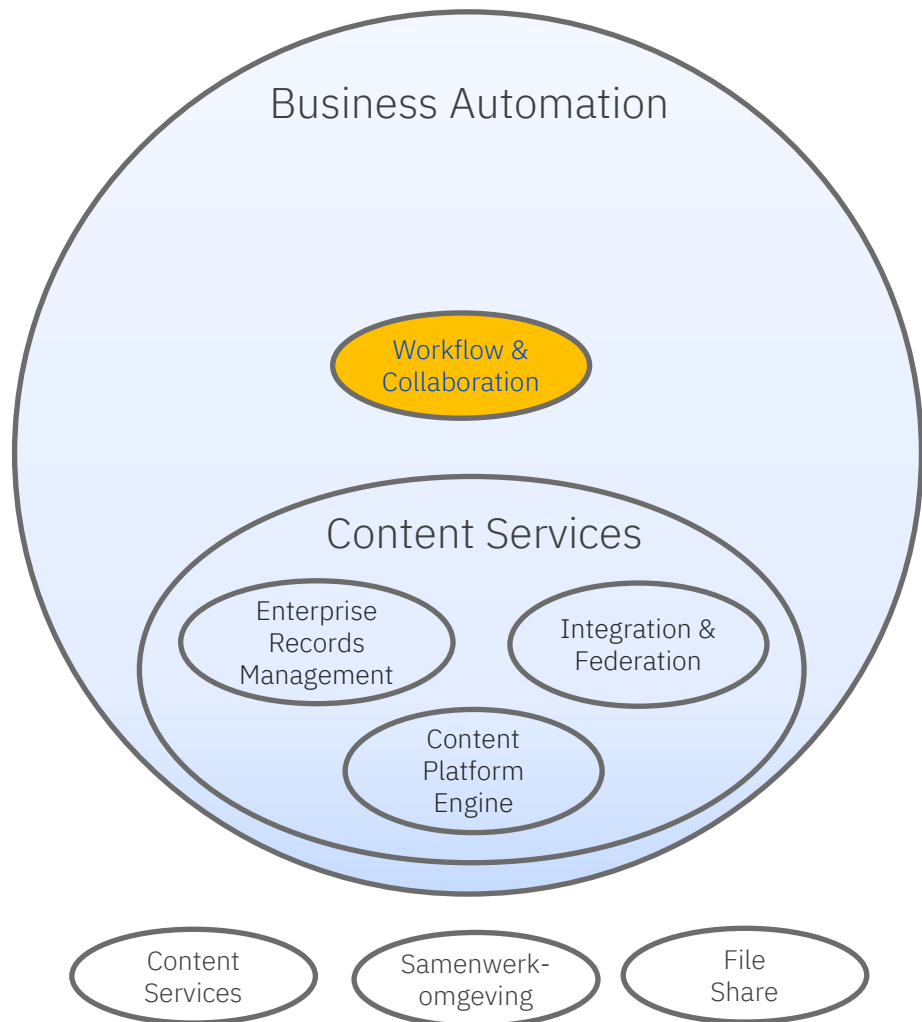
Verbinden met informatie buiten de werkomgeving

Integratie of federatie?

- Gegevens overhalen voor regie binnen platform
- Bij bron laten zonder controle
- Bij de bron laten, met controle over levenscyclus.
- Zoeken en verwijderen over externe bronnen

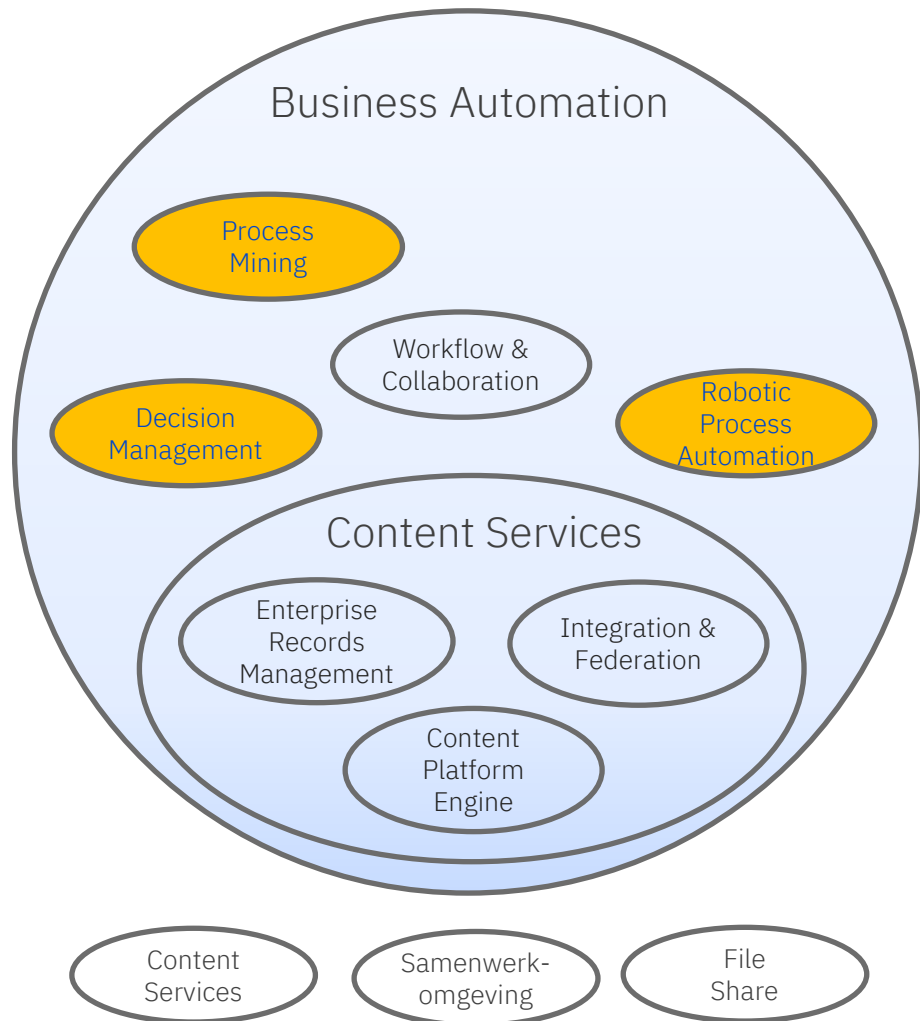
Verschillende vormen van samenwerken

Moderne user interface

- Case management voor gestructureerde teams
- Simpele workflows, zelf samen te stellen (low code)
- Vrij samenwerken - centrale opslag, versionering en links delen, zwart lakken, etc.

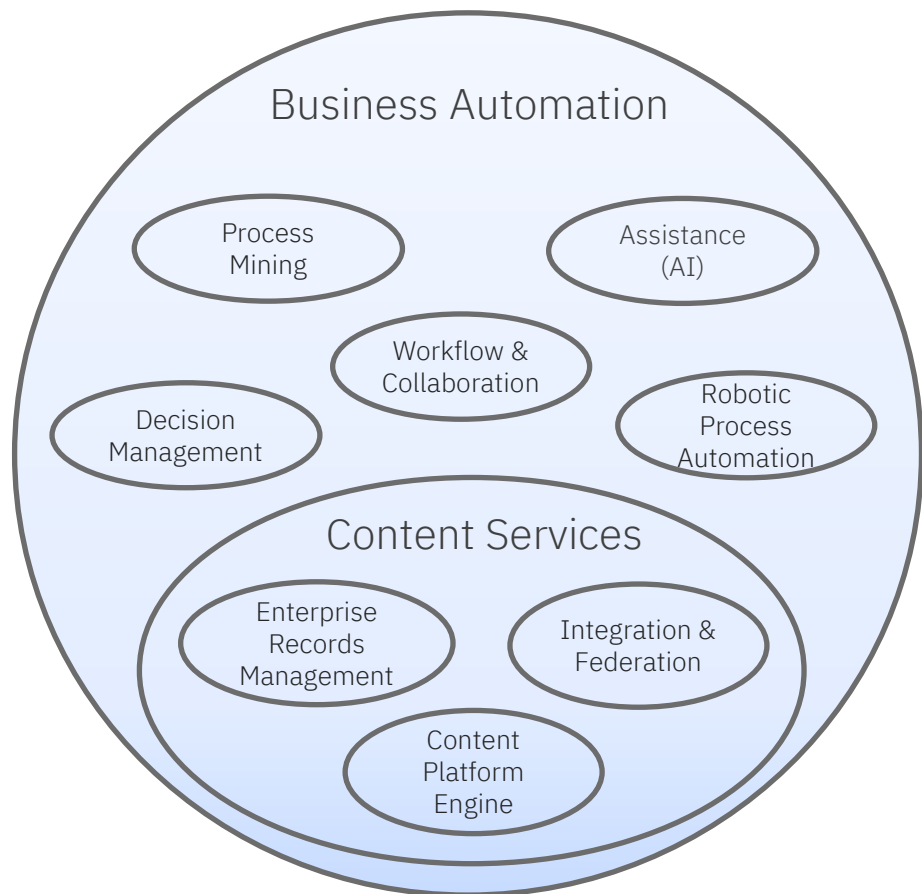
Versnellen van het werkproces

Automatisering

- Repetitieve taken wegnemen (RPA)
- Optimaliseren van het proces (Process Mining)
- Beslissingen automatiseren (Decision Management)

Wat doen we met al die andere databronnen?

Gericht op (semi) gestructureerde data

- Bijvoorbeeld ter ondersteuning van content creatie & besluitvorming
- Vindbaar maken via een catalogus?
- Integreeren?
- Onder regie brengen?

Data Governance: regie op (semi) gestructureerde databronnen

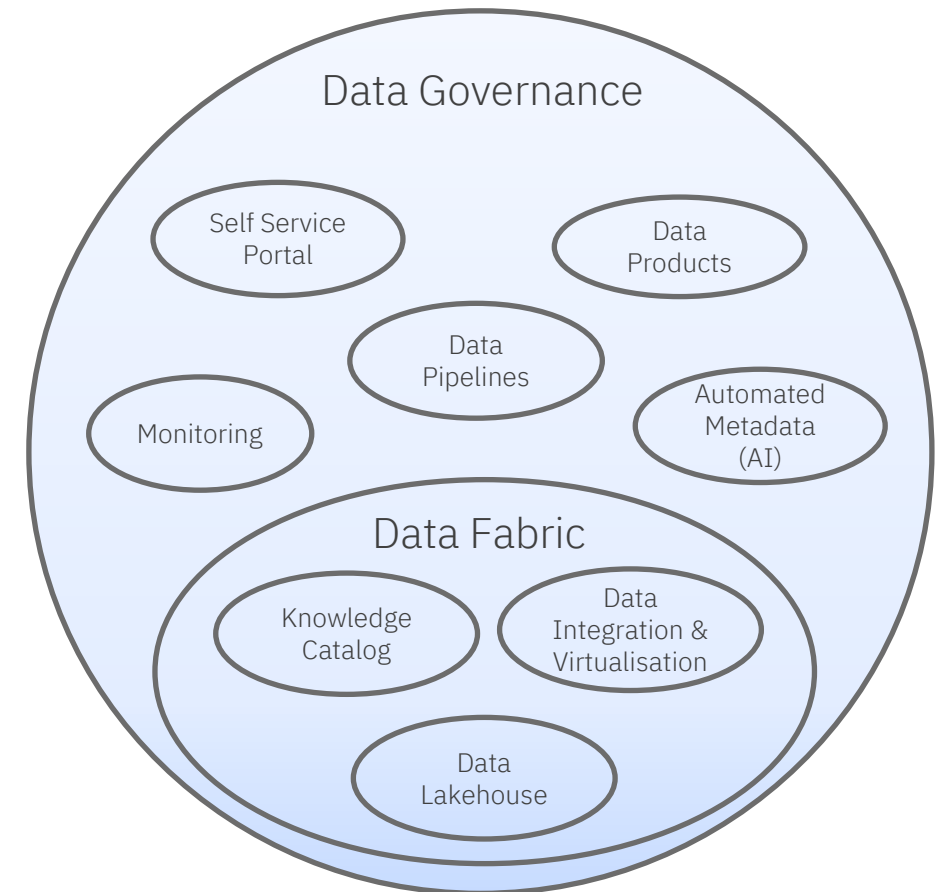

Data Fabric

- Verbeteren van kwaliteit van datastromen en toegankelijkheid

Use cases

- Data science en analyse (Onderzoeker)
- Opvragen observaties (Inspectie)
- Registraties bijhouden (Administratie)
- Bedrijfsvoering = rapporten & KPIs
- Inzicht in transacties bij hulpvragen (Uitvoering)

Wat kunnen we leren van beide domeinen?

Beleid

Uitvoering

Inspectie

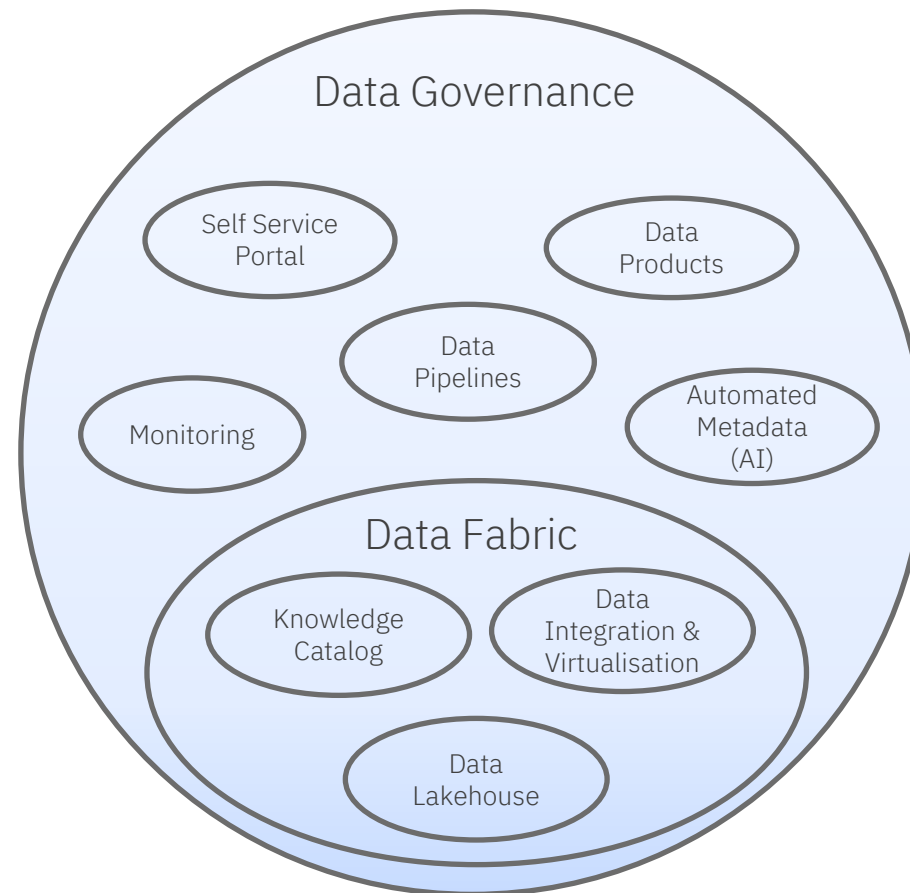
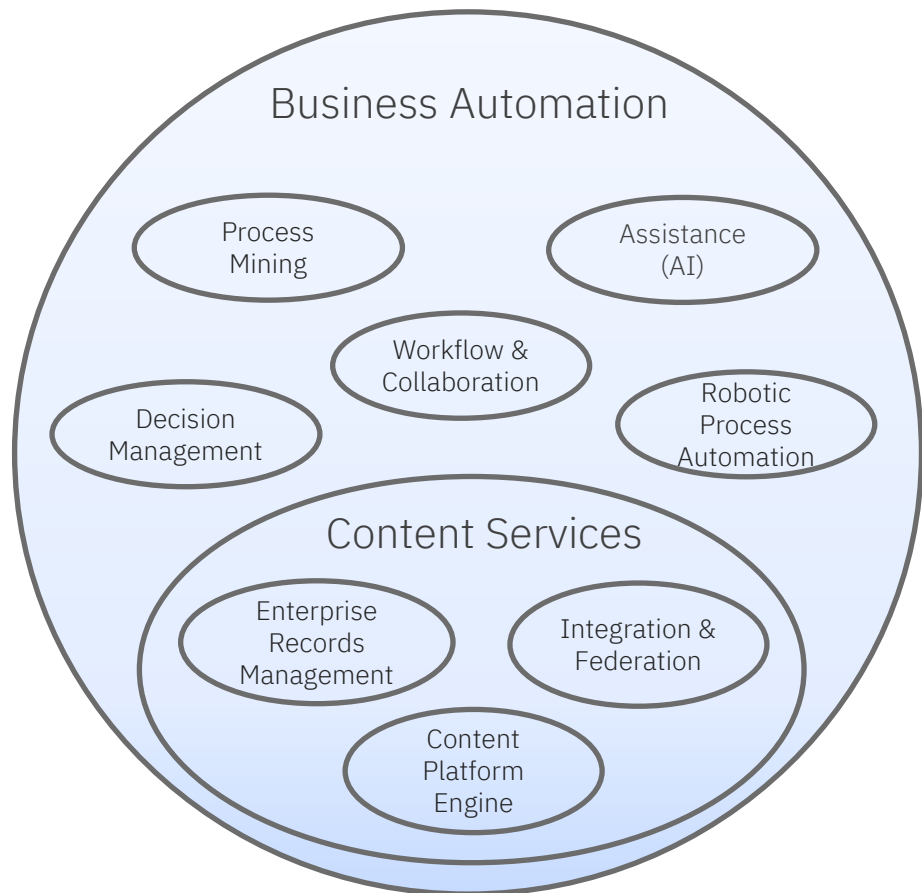
Onderzoeker

Administratie

Bedrijfsvoering

Content Services

Samenwerk-omgeving

File Share

Meetnetten

Areaal-gegevens

Transacties

Open Data

Basis-registraties

Discussie

Er zijn genoeg mogelijkheden om het DMS te vervangen

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

32 0

 Gesloten

Er zijn genoeg mogelijkheden om het DMS te vervangen

A. Eens

B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

 Gesloten

Wacht nog even, AI gaat het voor ons oplossen

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

28 0

 Gesloten

Wacht nog even, AI gaat het voor ons oplossen

A. Eens

B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

 Gesloten

We moeten nu werk maken van het vervangen van DMS'en

- A. Eens
- B. Oneens

Internet Ga naar **ocwstemt.nl** en log in met **DenHaag2595**

24 0

 Gesloten

We moeten nu werk maken van het vervangen van DMS'en

A. Eens

B. Oneens

Internet Ga naar ocwstemt.nl en log in met **DenHaag2595**

 Gesloten

Heb je ideeën of wil je mee werken aan een
thema-nummer van

Hét platform voor de
informatieprofessional
bij de overheid

Stuur een mail aan Od@publiekdenken.nl

Napraten?

Vanaf 17:00 uur borrel en presentatie:

[Open Donderdag over 'burgerraadpleging over actieve openbaarmaking'](#)

Locatie: Nationaal Archief